

การประเมินการฝึกอบบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 4

นายปราโมทย์ เกื้อพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-680-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014003

119488994

AN EVALUATION OF INSERVICE TEACHER TRAINING UNDER THE PROJECT OF
THE IMPROVEMENT OF TEACHING LEARNING EFFICIENCY OF THE
ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION FOUR.

Mr. Pramoth Kyopunt

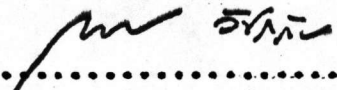
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

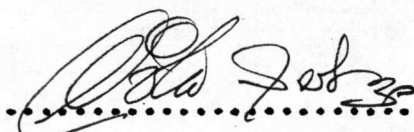
ISBN 974-568-680-8

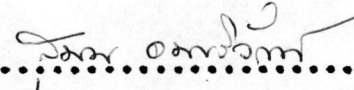
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
 การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 4
 โดย นายปราโมทย์ เกี้ยวพันธ์
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เทท

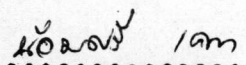
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสู่ศตวรรษที่ 21

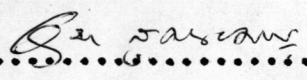

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล)

 กรรมการ
 (ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เทท)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุตธมาน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปราโมทย์ เกี้ยวพันธ์ : การประเมินการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ
การเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 4 (AN EVALUATION OF INSER-
VICE TEACHER TRAINING UNDER THE PROJECT OF THE IMPROVEMENT OF TEACH-
ING EFFICIENCY OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION
FOUR)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินกระบวนการฝึกอบรมครู 2) ประเมิน
พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและค่านิยมของครู ภายหลังจากฝึกอบรม ตาม
โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 4 และ
3) การศึกษาสภาพการใช้เพลงและเกมประกอบการสอนของครูประถมศึกษา ภายหลังจากฝึกอบรม

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการฝึกอบรมครูในเขตการศึกษา 4 เป็นไปตามเกณฑ์
การประเมินที่กำหนดไว้ในเรื่อง การเตรียมการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรมเฉพาะด้านพฤติ-
กรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมขณะดำเนินการฝึกอบรม พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรม
ศึกษาชุดฝึกอบรม กิจกรรมยามเช้า กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมมาตามนัด กิจกรรมสร้างเสริม
คุณธรรม กิจกรรมอ้อลาและกิจกรรมการรายงานผลการปฏิบัติชุดฝึกอบรม และผลการฝึกอบรม
2) พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและค่านิยมของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 4
ภายหลังจากฝึกอบรม เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และ 3) ครูจำนวนมากที่สุคนำเพลง
และเกมประกอบการสอนมาจากแผนการสอน คู่มือครู ในการเลือกใช้ครูคำนึงถึงเนื้อหาสาระและ
ความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก และครูนำไปใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน นอกจากนี้ ปัญหา
และอุปสรรคที่ครูประสบมากที่สุด คือ การไม่ทราบทำนองเพลงและไม่มีความถนัดในเรื่องเกม

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ชื่อ นามสกุล
ชื่อ นามสกุล
ชื่อ นามสกุล

PRAMOTH KYOPUNT : AN EVALUATION OF INSERVICE TEACHER TRAINING UNDER THE PROJECT OF THE IMPROVEMENT OF TEACHING LEARNING EFFICIENCY OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS, EDUCATIONAL REGION FOUR, THESIS ADVISORS : PROF.SUMON AMORNVIVAT,M.S.in Ed. ASSIS. PROF.DR.NOEMSRI CATE,Ph.D. 248 pp.

The purposes of this study were : 1) to evaluate the process of the inservice teacher training; 2) to evaluate teachers' behaviors in instructional management and teachers' moral after the training under the Project of the Improvement of Teaching Learning Efficiency of the Elementary School Teachers, educational region four; and 3) to study status and problems of using songs and games in teaching.

The results showed that : 1) the training preparation; the training operation; the facilitators' behaviors, the trainees' behaviors in studying self-instructional materials, in recreational and moral promoting activities, in reporting results of the from using self-instructional materials, and the learning achievement met the criteria. 2) the teachers' behaviors in instructional management and teachers' moral met the criteria and 3) most teachers used songs and games in teaching which were in teaching plans and teacher's handbooks, they selected only songs and games which were appropriated for contents and students, they used songs and games at the introduction stage, and the teachers' serious problems were not know rythm and no aptitude in using games.

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
10

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ก็เพราะได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เตท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางและให้ข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนได้กรุณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ ผู้ดำเนินการฝึกอบรม ครูและนักเรียนซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย

ขอบคุณครอบครัวที่น่ารักที่ให้กำลังใจในการทำงานทุกชั้นตอน โดยเฉพาะ เด็กชายปรีชัญ เกื้อวพันธ์

ประโยชน์อันดีที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปราโมทย์ เกื้อวพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
ข้อจำกัดในการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ	11
ประโยชน์ของการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
การฝึกอบรมครูประจำการ	14
คุณธรรมของครู	29
การประเมินโครงการฝึกอบรม	46
การใช้เพลงและเกมประกอบการสอน	65
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ตัวอย่างประชากร	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	72
การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ	73

บทที่	ช หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	96
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	168
บรรณานุกรม	201
ภาคผนวก	211
ภาคผนวก ก.	212
ภาคผนวก ข.	213
ภาคผนวก ค.	240
ภาคผนวก ง.	244
ประวัติผู้วิจัย	248

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ระคับของผลการฝึกอบรม	49
2	รายละเอียดของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและ การวิเคราะห์ข้อมูล	82
3	สถานภาพทั่วไปของผู้ว่าเป็นการฝึกอบรม ในด้านเพศ อายุ อายุราชการ ศาสนา สถานภาพสมรส วุฒิทางการศึกษาและ ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	97
4	สถานภาพทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ ศาสนา สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาและ ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	98
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงเห็นของ ผู้ว่าเป็นการฝึกอบรมต่อการเตรียมการฝึกอบรม	101
6	ผลการสังเกตการค่าเป็นการฝึกอบรมครูประถมศึกษา จำแนกตามจุดฝึกอบรม	103
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้ว่าเป็นการฝึกอบรมขณะค่าเป็นการฝึกอบรมกิจกรรมต่าง ๆ	105
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมศึกษาชุดฝึกอบรม	107
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมแรกพบ ชามเข้า นันทนาการ สร้างเสริมคุณธรรม มาคานนัคและอำลา	109
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเลื่อน	

ตารางที่

หน้า

	และสรุปแผนใส่	111
11	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผล	114
12	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการปฏิบัติ ชุดฝึกอบรม	117
13	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการดำเนินการฝึกอบรม	121
14	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นและ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรม	126
15	เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม	131
16	สถานภาพทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในค่านิเทศ อาวุ อาวุราชการ ศาสนา สถานภาพสมรส วุฒิต่างการศึกษาและ กลุ่มประสบการณ์ที่สอน	133
17	ร้อยละของจำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน ใ้จากการสังเกต	135
18	ร้อยละของจำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน ใ้จากการสัมภาษณ์นักเรียน	137
19	ร้อยละของจำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน ใ้จากการสอบถามครู	139
20	ร้อยละของจำนวนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูได้รับจาก การฝึกอบรมแล้วนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	144

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21	ร้อยละของจำนวนครูที่ถือว่ามีคุณธรรม ภายหลังจากการฝึกอบรม 4 เดือน จากแบบวัด กป.1 144
22	ร้อยละของจำนวนครูที่ถือว่ามีคุณธรรม ภายหลังจากการฝึกอบรม 4 เดือน จากแบบวัด กป.2 145
23	ร้อยละของจำนวนครูที่ถือว่ามีคุณธรรม ภายหลังจากการฝึกอบรม 4 เดือน จากแบบวัด กป.3 146
24	ร้อยละของจำนวนครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับน่าพอใจ ภายหลังจากการฝึกอบรม 4 เดือน 148
25	ร้อยละของจำนวนคุณธรรมที่ครูมีอยู่ ภายหลังจากการฝึกอบรม 4 เดือน 149
26	สถานภาพทั่วไปของครูประถมศึกษาในค่านเทศ อายุ อายุราชการและวุฒิทางการศึกษา 156
27	จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามแหล่ง เนื้อเพลงที่นำมาใช้ประกอบการสอน 158
28	จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามหลัก ในการเลือกเพลงประกอบการสอน 159
29	จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามการนำ เพลงไปใช้ประกอบการสอน 159
30	จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามลักษณะ การใช้เพลงประกอบการสอน 160
31	จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามผู้ที่ให้ ความช่วยเหลือเหลือครูเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงประกอบ การสอน 161

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
32	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถใช้เพลงประกอบการสอนให้เด็ก เท่าที่ควร 162
33	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามแหล่งเกม ที่นำมาใช้ประกอบการสอน 163
34	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามหลัก ในการเลือกเกมประกอบการสอน 163
35	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามการนำ เกมไปใช้ประกอบการสอน 164
36	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามลักษณะ การใช้เกมประกอบการสอน 164
37	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามผู้ที่ให้ ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้เกมประกอบ การสอน 165
38	จำนวนและคำร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถใช้เกมประกอบการสอนให้เด็ก เท่าที่ควร 166